

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak helyben, házhoz kordva:
Félévre 3 kor. 50 fill. | Egy óra 60 fill.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:
Dr. Kiss Pál. Telefon-száma: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Széchenyi-tér 2., telefon-szám: 124.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egész évre 14 korona. | Negyed évre 3 kor. 50
Fél évre 7 " | Egy óra 1 " 20

Hadra kelt a magyar.

Országszerzte néptelenekké váltak városok, falvak. Elment mindenki katonának. A férj itt hagyta hitvesét, családját. A flu gyámoltására szoruló szüleit. Fegyvert ragadott mindenki a haza védelmére, mert a hazának mindent van joga követelni: életünket, vérünket, vagyonunkat, melyeket a magyar az ősek vértől megszentelt rögökéért minden pillanatban kész feláldozni.

Ma még a szorongó szívérzés által kísajtott könny csillog a kenyérkeresőjéi elszakított hitves szemében. Meg-megzokog a fia életéért aggódó szüle tájé kebele. Azonban a busuló hitves könnyében, az aggódó szüle zokogásában van valami főlemelően bátorító. Ebből merítettek bátortást az eltávozott vitéz harcosok. És a bátortás teszi őket rettenthetetlen hőskökké a minden földi javunkat követelni jogosult magyar haza megvédésében.

Ezer éve mult, hogy a honfoglaló ősek megszerelték számunkra a Kárpátok övezte szép hazát. Ezer éves örökségünknek épésében való további fenntartása bátorrija harcra a régi szittyák mai ivadékaik, kik ismételtén bebizonnyítják, hogy: „nem szül gyáva nyulai Nubia párducs.“

Nem a mult időknek zsoldos hadserege nyult most, az európai népek élet és halálharcának kezdetén fegyverhez, hanem ez a magyar nép, mely a történelem tanúsága szerint mindenkor csodákat művelt, mindig hősköket teremtett, mikor veszélyben volt a magyar haza.

Most nem hordoztak szét véres kardot az országban. Mindössze annyit mondott a magyarok királya, hogy: „el kell menni!“ El is mentek. Nem gyáván. Bátran, mint olyan katonához illik, kiknek elszánt küzdelme képezi biztosítékát annak, hogy a jövő ezer évben a hazában élni, erősödni és naggyá fog lenni a magyar. Amerre a mai kor gyors járművei vitték a magyar harcosokat, ott a keblekben bátorság lüktetett, a szemekben a harci készség szent tüzetől fényt és erejét nyerő igaz elszántság honolt, mely félelmet nem ismer.

A történelmi dicső multak emléke, lelkesítő példája elevenedett meg minden magyar harcos lelkében arra a hirre, hogy veszélyben van a haza. Hiszen nem volt éppen mai keleti a veszély. Egy önmagától megfélemedezett és ere-

jét ful becsülő néptaj évek óta nyugtalanította már az európai békét, de főleg Magyarország nyugalmának volt évek óta alattomos réme.

E rémet fogja most megsemmisíteni vitéz katonáink fegyvere.

Elkövetkezett, bár nem kerestük, a forrongó elemekkel szemben a leszámolás nagy órája, melyben a magyar fegyvereké lesz a dicsőség és csak a dicsőséges harc után lesz valóban urrá, naggyá és hatalmassá a hazában a magyar.

Diadalmas németek.

Retirál a muszka.

Vizen és szárazon verve a francia.

A züllött Szerbia.

A szédületes gyorsasággal terjedő események napokra szinte megbénították a gondolatot. Valami általános fejtelenség, sajátságos káprkodás jellemezte addig a közönség körében a helyzetet. Az első napok láza azonban elfűlt, a kombinációkat események pótolják s ma már teljesen megváltozott a kép. A pesszimizmus megszólván teljesen eltűnt s elfoglalta a helyét a jövő iránt lápiált legteljesebb bizalom.

Németország győzelmeiről röpi híreket világgá a táviró s nem tuozunk, ha azt állítjuk, hogy a monarchia népei a bámulatnak egy nemével szemlélik szövetségességének a tetteit.

És bizonyos, hogy az ellenség sem tudja kivonni magát Vilmos császár serege bravuros cselekedeteinek hatása alól. A szárazföldön német győzelmet német győzelem követ s már a tengeren is megmutatta erejét az óriás. Mindezt mi jóleső érzéssel szemléljük s mégis félve gondolunk arra: mi lesz, ha ez a hatalmaság a maga teljes erejében kibontakozik? A haldokló cárizmus helyébe vajjon nem lép-e annak a modern, az új kor rekvizitummal dolgozó hasonmása?

A holnap és a holnapután megfelel ezekre az érdekes kérdésekre. Addig mindenestre az a jelentősebb: mit hozott a ma?

A német-orosz és a német-francia harctérről.

Mindenütt győznek a németek.

Budapest, aug. 7.

Hivatalos és magánjelentések számolnak be a németek előnyomulásairól.

Haditengerészetük északon és délen egyszerre megkezdte a támadást. Három német cirkáló megjelent a „Sund“ tengeröbölben, mely a Keleti vagy Balti-tenger egyik fontos bejáratát alkotja. A három cirkáló előrsi állást foglalt el, jelezve, hogy a németek el akarják zárni a balti tengeri orosz flottát.

A páratlanul gyors német előnyomulás másik jele az a berlini sürgöny, hogy német hadihajók jelentek meg az algiri partokon és rommá lötték egyes megerősített helyeket, a francia csapatzállítmányok behajózási helyeit. Az algiri tüzelés a földközi tengeri háboru kezdetét jelenti.

E hivatalos jelentések mellett olasz lapok részletes tudósításokat közölnek a francia-német határon történt összeütközésekről. Az olasz jelentések, melyeket a bizonyára nem pártatlan „Temps“ is megerősít, elmondják, hogy a németek már nyolc kilométerre vonultak be francia területre és a híres belforti erősséggel szemben meglepték a

szurce-i helyőrséget is. A francia lap igyekszik természetesen letompítani a német előnyomulás jelentőségét és hozzát teszi, hogy a francia hadvezetőség minden intézkedést megtett, hogy a németek nagyszerűen tervezett támadását Páris ellen megbiúsítsa. A hivatalos német jelentések hallgatnak arról az előnyomulásról. Németország tetteikkel akarja megcáfolni a reménykedő franciákat.

A monarchia és Oroszország.

A hadiállapot kijelentése.

Budapest, aug. 7.

A hivatalos „Budapesti Közlöny“ mai rendkívüli kiadása a hivatalos részében a következőket közli: Legfelső felhatalmazás alapján a f. é. augusztus hó 5-én a szeptember 1-én cs. és kir. nagykövét utasítottattott, hogy az orosz császári külügyminiszterhez a következő szövegű jegyzéket intézze: Kormányának meghagyásából Auszria Magyarország nagyköveteinek szerencséje van az orosz külügyek minisztere ő excellenciájának a következőket tudomására hozni:

Tekintettel Oroszországnak az Osztrák-Magyar monarchia és Szerbia közli konfliktusban tanúsított fenyegető magatartására, valamint tekintve azt a tényt, hogy Oroszország berlini kabinet közlése szerint ebből a konfliktusból kifolyólag szükségét látta annak, hogy az ellenségeskedéseket Németországgal szemben megnyissa és Németország ennek következtében az említett hatalommal szemben hadiállapotban van: Auszria-Magyarország Oroszországgal szemben hadiállapotban levőnek tekinti magát.

Vilmos császár hadi parancsa.

Berlin, aug. 7.

Vilmos császár felkísíté hadi parancsot intézett a hadseregéhez és a haditengerészethez, amelyben a következőket mondja:

— Ellenség mindenütt. Bizalmam a német nép hagyományos harcképességéhez, melytől rettegtek ellenségeink. Mindnyájan hőskö vagytok, készek meghalni a Házáért!

Liszt, korpa, magdara

legjutányosabb áron 100 kilón felüli mennyiségben kapható
Iritz Nándor cégnél :: Makó, ::
Megyeházzal szemben.

Szerbia és Németország.

Szerbia megüzente a háborút Németországnak.

Berlin, aug. 7.

Szerbia itteni ügyvivője utján megüzente a háborút a Németbirodalomnak.

A disznóhajcsárok tábora.

Féltik a szerb trónörököszt.

Zimony, aug. 7.

Nisben, ahol az időszerűt a szerb főhadiszállás van, gyalázatos állások uralkodnak. A trónörökös udvarában a legcsunyább botrányok vannak napirenden. Tegnap éjszaka is verskedésre került a sor diplomaták és katonatisztok között. A trónörököszt állandóan merényletektől féltik és éjjel-nappal valóságos elbarrakodások szobájában. A trónörökös és udvara közötti állandóak a kontroversiák. Egy távirat körül támadtak az ellentétek. A trónörökös ugyanis azt állítja, hogy egy olyan sürgönyt csempészték kezébe, amelyben Oroszország ellentétára hívta föl a monarchia ellen. Később aztán megjött az igazi sürgöny, ebben mérsékletes tanácsolt az orosz. De akkor már késő volt. Nisben különben teljes a fejtelenség és senki nincs, aki válna a megné a bekövetkezendő eseményekért a felelősséget.

Fejtelenség Szerbiában.

Bukarest, aug. 7.

Franciáország szerbiai követe fogadott egy újságíró, a kinek a legnagyobb megdöbbentés hangján nyilatkozott Szerbia készültségéről.

Csoválatos, hogy hogyan lehetett belemenni egy háborúba, amikor még még sem voltak képesek a mozgósítási keresztül vinói. Mindaddig csak egyetlenegy szed érte el a hadüzenést.

A többi még mindig a békelelésrám van és kérdéses, hogy egyáltalában sor kerül-e arra, hogy a behívott tartalékosok eljussanak a csapatokhoz?

A diadalmas németek.

Futva hátrálnak a muszkák.

Budapest, aug. 7.

A „Magyar távirati iroda a követhető jelentést közli:

Az orosz harctérről érkezett jelentések mindinkább oly értelemben sürűsödnek össze, hogy nemcsak az orosz határvédő csapatok visszavonulása folyik néhány nap óta teljes mértékben, hanem még az orosz derékhadak is kelet és északkeleti irányba vonulnak visszafelé Orosz Lengyelország középső részéből.

Ez arra enged következtetni, hogy hosszú évi előkészületek és az Oroszország nyugati részeiben történt csapatösszevonások dacára az orosz harcászék még sem

elegendő, hogy bátorsággal vesse fel a nyílt harcot Orosz-Lengyelország területén.

A magyar-szerb harctérről.

Általános támadás előtt.

A Belgráddal szemben elhelyezett csapataink még nem kezdték meg az általános támadást, csupán az ellenséges kihívásokat verték vissza teljes sikerrel. A Szerbiából érkezett többi hírből csak azt kell kiemelni, hogy a szerb kormány Úszkubót tette meg az ország ideiglenes fővárosává.

Az oroszok kiűritették Varsót.

Gyáván futnak az oroszok.

Varsó, aug. 7.

A Nova Reforma ma egy Varsóból érkezett személytől arról értesül, hogy Silinszky varsói kormányzó 200 városi polgárt magához kérszti és hosszabb beszélgetés után Varsót az ő védelmére bízza. Ezután az egész varsói ország a vezérkarral együtt elhagyta a várost és magával vitte az állami okmányokat. Az állami kincseket már előbb Oroszország belsejébe vitték.

Kétkoronás bankjegyek kibocsátása.

Lesz már apró pénz.

Az Osztrák-Magyar Bank főtanácsosa, mint a tegnapi osztrák császári rendelet kibocsátása után előrelátható volt, elhatározta, hogy legrovidebb időn belül kétkoronás bankjegyeket fog kibocsátani.

A bankszabadalom értelmében a jegybank erre nincs feljogosítva, azonban Magyarországon a kivételes törvény, Ausztriában pedig a tegnap kiadott császári rendelet felhatamazza a két kormányt, hogy szükség esetében az Osztrák-Magyar Banknak a bankszabadalom kikötéseitől eltérő engedélyeket tegyen.

A kétkoronás bankjegyek kibocsátására mindkét kormány engedélyt fog adni, mert a forgalomnak a jelen viszonyok között nagymennyiségű aprópénzre van szüksége és mert tartani lehet attól, hogy a közönség műveletlen része minden ok nélkül el fogjarajteni az ezüst koronásokat és a nikkelveretű váltópénzeket. A kétkoronás papírpénz a koronaértékű számítás előtt állandóan forgalomban volt és a kis egyforintosok még bizonyára mindenkinek élénk emlékezetében vannak.

Becsukják az élelmiszer uzsorásokat.

Az élelmiszerek drágítása kihágás.

Éppen kellett is már, hogy legfelsőbb helyen is észrevegyék az emberi fenevadak legveszedelmesebbjeinek, az élelmiszer uzsorásoknak a garázdálkodását.

Mert mégis csak lelketlen gonoszság kell ahhoz, hogy most, amikor minden baj összejött, fel-támadnak a összefognak ezek a

lélek nélküli viperek és az emberek elől az élelmiszerek megdrágításával, a mindennapi falatot akarják elvenni. Nincs elegendő idő az ellátásra annak az eljárásnak, mely a buza árát egyszerre 34-36 korosára, a liszt árát meg éppen 54-60 fillére s a kenyér árát még magasabbra, a cukor árát 60 fillerre emelte fel s általában a legszükségesebb emberi szükségletek árát botrányos magasan megdrágította.

Ezek ellen a gonoszok ellen kellene a — statárium. Nem kihágás, hanem a legundokabb büntetés az emberek mindennapi megélhetése ellen való érzés.

A belügyminiszter az élelmiszerek mesterséges megdrágítása ellen a következő rendeletet adta ki:

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Mint hogy hivatalos értesülésem szerint egyesek a jelenlegi háborus helyzetet mások kizsákmányolására használják ki, főként azzal, hogy egyes helyeken az élelmiszerek és egyéb elsőrendű szükségleti cikkek árának és az ezek körül szükséges szolgáltatások (feldolgozás, elszállítás stb.) díjazásának megállapításánál súlyos visszaéléseket követnek el, a közönség érdekeinek megoltalmazására további intézkedésig a következőket rendelem el:

1. §. Az élelmiszerek és az elsőrendű szükségletek kielégítésére szolgáló egyéb cikkek (tűelőanyag, ruházat, katonai felszerelés stb.) árát vagy az ezek körül szükséges szolgáltatások díjazását aránytalanul magas összegben megszabni nem szabad.

2. §. Az 1. §-ban említett tárgyak árát és az ezek körül szükséges szolgáltatások díjazását aránytalanul felemelni még a kereslet rendkívüli fokozódása esetében sem szabad.

3. §. Az 1. §-ban említett tárgyak értéke mellett történő árusításánál nem szabad aránytalanul terhes kikötéseket tenni.

4. §. Az 1-3. §-okban foglalt tilalmak megszegését — amennyiben ez súlyosabb büntetés alá eső cselekménynek nem tekinthető — kihágással nyilvánítom. E kihágás büntetése 15 napig terjedhető elzárás és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetés.

5. §. A 4. §-ban meghatározott kihágás a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfővárosi államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatásköréhez tartozik.

6. §. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Augusztus 8. Szombat Róm. kath. Církék vt. Protestáns Církék vt. Görög Orosz július 26. Hermolans. Nap kel 4 óra 46 perkor, nyugszik 7 óra 24 perkor.

Időjárás. Meleg és túlnyomóan száraz idő várható. Sürgönyprognózis: Meleg, száraz. Hőmérséklet: 24-8. C.

— Alkalmi ájtatosság a háborus idő alatt. Dr. Glatfelder Gyula megyéspüspök elrendelte, hogy az egyházmegye plébánia templomaiban a háborus idő alatt

minden vasár- és ünnepnapokon esti istentisztelet tartatik. A püspöki utasítás szerint tehát ezután a további intézkedésig minden vasár- és ünnepnap este 6 órakor alkalmi ájtatosság lesz mindkét katolikus templomban s a szentbeszédnek is ezekkel az ájtatosságokkal kapcsolatban fognak megtartani. Ugyancsak főpásztori rendeletekre a fél 7 óras napi szentmisék után az oltárszentség előtt közös imádságot végeznek a királyért, a hazáért és a hadseregért, vasár- és ünnepnapokon pedig a nagymise (kezdődik 9 órakor) mindig szentségkítéssel lesz. Most vasárnap, az estői ájtatosság alkalmával, a szentbeszédet Kyser Lajos prépost-plébános fogja mondani.

— Egy hősielkü anya. Inkey Imre báró édesanyja, aki horvátországi birtokaira él, a régi magyar nagyasszonyokra emlékeztető honleányokra magasztos érzésről telt tanúságot. Egyetlen fia, Inkey Imre báró, volt huszárkapitány, a párisi osztrák-magyar nagykövetség volt tanácsosa, aki ez idő szerint Londonban él. A dalás természetű, nagyműveltségű diplomata rokonszenves tagja a francia és angol főúri társadalomnak. Amikor ötélsége kiadta a mozgósítási parancsot, Inkey báróné ezt a sürgönyt küldte Londonba egyetlen fiának:

Kilenc ösöd a csatatéren halt meg. A haza veszélyben van. Jöjj azonnal.

Inkey Imre báró, aki már elmúlt negyven éves, a hősielkü édesanya táviratának vétele után nyomban vonatra áll, négy napi gyötrelmes utazás után hazakereszt és tegnap aktív szolgálatra jelentkezett a honvédelmi miniszteriumban.

— A választók névjegyzéke. Az összeíró küldöttség ma fejezte be munkáját a városnál és beterveztette munkáját a város poigármesteréhez. E szerint az első szavazó körben van 1262 választó, a másodikban 958, a harmadikban 918, a negyedikben 561 választó, így összesen Makón van 3699 választó.

— Megakadt utépítés. Makóváros képviselőtestülete már régen elhatározta, hogy az evangélikus és zsidó temetőkhöz vezető utat kikövezteti. Ez az utépítés most megakadt, mert egy a városi főmint segédmérnök bevonultak, de sok munkás is hiányzik. Az oknál fogva a városi tanács tekintettel még azon körülményre is, hogy a műszaki hivatalban nincs senki sem, előterjesztést tett a hadügyi kormánytól Tóth Miklós segédmérnöknek szabadságára iránt.

— Harcias szabó. A nagyváradi honvéd hadapródiszkola műhelyeibe most új legényeket osztottak be s ezek között a szabóműhelybe került egy Láczy János nevű déval legény. A katona azonban nem tudott belenyugodni a maga békés sorsába. Nagy nekikészülődéssel állt az iskolaparancsnok elé:

— Vitéz Százados Urnak alázattal jelentem, én nem akarok most nadrágot foitolni! Nekem a harctéren a helyem. Tessen az ezredhez ereszteni, mert — különben megszököm!

Eunél aztán aligha kell csodásabb bizonyítéka annak a sóvárgásnak, amely vidám danázó kedvvel a harctérre viszi a magyar legényeket.

— Egy makói katona kérelme. Nedeikov Mihály makói mészáros-mester is bevonult katonának a mozgósítás alkalmával. Ő róla szerzte a városban az a hír terjedt el, hogy mint szerb származású ember, ellentétbe helyezkedett a katonai parancsok és emiatt Szegeden agyonlőtték. Ez fölébe jutott Nedeikovnak és annak közlésére kért fel bennünket, hogy a híresztelésből egy eső sem igaz, mert ő nemcsak jó magyar, de egyben Makón ismert függetlenségi ember is, ki a magyar haza védelmére örömmel fogott fegyvert.

— Kijavítják a Tulipán utcai óvodát. Megirtuk már, hogy a Tulipán-utcai óvoda olyan rozoga állapotban van, hogy abban veszélyes a gyermekeknek tartózkodni, ezért a tanács ma elrendelte az óvodának haladéktalan kijavítását.

— A marosi hid megvilágítása. Lapunk mai számában megemlékeztünk arról, hogy a polgármester az arad-csanádi vasutak igazgatóságához fordult a marosi hidnak villamos reflektorral való megvilágítása érdekében, mit szerinte főleg az tett indokoltá, hogy most ebben a háborús időben a hidat állandóan katonaság őrli. A polgármester átiratára ma érkezett meg a vasuti igazgatóság válasza, mely szerint nem tartja éppen a háborús időre való tekintettel a hidnak megvilágítását helyesnek, mert ha az éjjel reflektorral volna megvilágítva, úgy léghajóról a legkönnyebben felrobbantható volna.

— A bevonultak családtagjai javára. A polgármester az előző újságban a következő adományok folytát be: A Bekházi egyet makói főszékének gyűjtése 12 kor. 03 fill. Apjak Imre városi becsés gyűjtése a 7 számú gyűjtőn 131 kor. 70 fill. A makói hívők gyűjtése 200 kor. Arad-csanádi gazdasági társaság pénztár 400 kor. Erdői Bülint (Grany János-utca 62) 20 kor. Dr. Kardos Izó ügyvéd 10 kor. Kádár Rókusné (Gr. Pálffy utca 2.) gyűjtése 82 kor. 40. fill. Veres Sámuel 10 kg. szalonna. Ez összegeket naponta az allspáni hivatalhoz adták be. A „Makói Független Ujság” útján újságban adakoztak: Klászkin Ödön 1 kor., N. N. 1 kor. és Gottner Lajos 10 koronát.

— Előadás az Urániában. Mint már említettük lapunk múltkorai számában, az Uránia színház igazgatósága a bevonult katonák családtagjai segélyezésére egy komoly műsoron mozielőadást tart folyó hó 9-én, vasárnap délután 5 órai és este 9 órai kezdettel. A műsor a következő: Belgrád látványos. Balkán háború, látványos. Hazaszeretel, nagy dráma. Lujza királynő, dráma. Malongó, a pénz áldozata. Dürnd jayese. Volurka csatába megy. Ferite hercegnő, szines dráma. Helyi hírek. Tekintve a jótékony céllal, kedvezményes jegyek nem érvényesek.

— Anyakönyvi hírek. *Eháltak:* Vas Rozália 6 éves, Rédei Etel 2 éves korában.

Munkaidő beálltával a legjobb munkáspálinkák

a „KORONA”-depóban kaphatók. Dacára az általános drágaságnak, a „Korona”-depóban az elismert jó pálinkák és borok a régi árban kaphatók. Különös figyelmébe ajánlja a közönségnek saját főzésű tiszta törökölly, szilva és seprő pálinkáját. Eredeti gyári lejtésű kitűnő sörök jutányos árban kaphatók.

Fanny levele.

A bukaresti nagybácsi jótékonyága.

Az általános mozgósítás alkalmával, mikor minden hadköteles bevonult, Rubinstein Simon makói szegény sorsú bádogos mesternek is be kellett vonulnia és itt kellett hagynia nyomorban feleségét, ki ezenkívül még 4 kis gyermekével az éhínségnek nézett elébe, mert mikor eltávozott férje, éppen 60 fillér maradt a háznál.

A szegény asszony érezve a nyomort, keserves hangú levelet írt Bukarestben lakó nagybátyjának: Herz Ignácnak, ki ott igen gazdag könyvkereskedő és a levélnek csak annyit írt alá, hogy „Fanny”.

A levél meg is érkezett rendeltetési helyére, de Herz Ignác, a gazdag nagybácsi, nem volt odahaza, hanem külföldön utazott, így a levelet atyja távollétében annak fia vette át és mivel magyarul jól tudott, tudomást szerzett arról, hogy neki Makón van egy nyomorban szenvedő unoka huga, kit Fannynak hívnak.

A jóindulatú fiatal embert igen meghatotta a levélből kisíró nyomorúság hangja. Fogta hát a levelet, behelyezte azt egy borítékba és melléje jó magyarsággal levelet írt Makóváros polgármesteréhez, melyben tudatta, hogy Fanny nevű unokanővérenek felsegítésére egyben 100 koronát tett a postára. Kéri a polgármestert, hogy puhatolja ki az Fanny nevű unokatestvérét és szolgáltsassa át neki a 100 koronát.

A polgármester a nevéből ítélve mindjárt tudta, hogy a nyomorba jutott asszony az izraelita hitközség kötelekebe tartozik, ezért a hitközség főrabbiához, Keckeméti Árminhoz küldötte a Fanny aláírásával ellátott levelet, ki részint az anyakönyvek-ből, részint jó emlékező tehetőségéből megállapította, hogy az nem lehet más, mint Rubinsteinné, kinek tudomása szerint van Bukarestben egy Herc nevű gazdag rokona.

Nyomban hívták ezután a polgármesteri hivatalhoz Rubinsteinné, kinek a polgármester azzal adta át a 100 koronát, hogy ír Herznek, hogy a valóban segélyezésre szorult makói unokahugát e komoly napokban tovább is segélyezze.

A behívottak családjaikért.

Felhívás adakozásra.

Polgártársak!

A nemzet becsülete, a haza jövője és biztonsága harcba szólította hazánk véderejét. Ma már a harcmezőn, fegyverrel kezükben teljesítik hazafias kötelességüket fiaink, dicsőséget szerezve a magyar névnek, vagy ha kell, hősi halált halva a hazáért!

Teljesítsük mi is, itthonmaradt polgárok hazafias kötelességünket!

Sok szegény ember vonult be a hadseregbe, itthonhagyva kenyér nélkül családját!

Segítsünk ezeken a szegény családokon, adjunk kenyeret azoknak az éhező gyermekeknek, kiknek kenyérkereső apja a harcmezőn arat dicsőséget vagy hal dicső halált!

Rakjuk le adományainkat! A „Makói Független Ujság” mindenféle adományt, akár pénzbelt, akár terményeket, köszönettel fogad, hirtalpilag nyugtáz s Makó város előjárósága útján eljuttatja a szenvedő inségesekhez. A gyors segély kétszeres segély! Adakozzunk!

LEGUJABB.

Hírek a két harcterről.

Érk. este 10 óra 50 perckor.

A két harcterről érkezett jelentések, miként várható is volt, általában kedvezők, habár érthető módon egyelőre csak kisebb harcokról szólnak. A déli harctéren Wardeste Rudo bosnyák határ vonalon a szerbeknek egy betörését a határon levő csapataink visszautasították, aug. 5 érk. 6 ra virradó éjjelen nyancsák meghíusult a montenegróknak az a törekvése, hogy Trebinje felől elől haladjanak. Ez a betörés különben is egyrészi a jognak flagrans megsértése, mert montenegrói követünknek ugyan aug. 5 én fél hat órakor délután adta át a hadüzenetet, de megvonta a lehetőséget attól, hogy a követ erről kormányukat azonnal értesítse, másrészi azonban örvendetes tanúbizonyságot adta annak, hogy néptünk lelkesen közreműködik a betörések visszautasításában.

Az egyesült hadak Oroszország ellen.

Érk. aug. 7 este 11 órakor.

Oroszország ellen 6-án délután Krako mellett offenzívával kezdődött meg a háború. Az erős lovaság kerékpár és gyalogszapatokkal orosz területre tört. Betörték Oikus és Wolproa városokba és egyesült az előrehaladt német csapatokkal. A Krakótól északra fekvő és a novo becskonál az északi Viszula part mentén az orosz határszéli magacsalatok a németek birtokában vannak. A legyel lakosság lelkesedéssel csatlakozott csapatainkhoz. Csapataink mozgósítása és felvonatása program szerint nyugodtan folyik. A tiszték és a legénység emelkedett hangulatban várják az eljövendő nagy eseményeket.

Német előrenyomulás.

Berlin, aug. 7.

Érk. este 9 óra.

Egy kisebb német lovascsapat Lüttich városba bevonult és nagy riadalmat okozott. A várparancsnokot elakarták fogni, de elmenekült.

Ujvidék áldozatkészsége.

Ujvidék, aug. 7.

Érk. este 10 óra.

A Vörös Kereszt Egylet nemes és önfeláldozó tevékenysége megkönnyítésére folyó gyűjtési akció eddigieit is nagyszerű eredményekkel biztat. A gyűjtés eredménye alig pár nap alatt 40 ezer korona.

Dánia semlegessége.

Koppenhága, aug. 7.

Érk. este 9 óra.

A kormány hivatalosan deklarálja a semlegességét a német-angol hadviselőkkel szemben.

A karánsebesi püspök pástorlevele.

Karánsebes, aug. 7.

Érk. este 10 óra.

Kristea Miron gör. kat. román püspök egyházmegyéje híveihez pástorlevelet intézett. Felhívja híveit a trón és haza védelmére s a bevonult családtagjai segélyezésére.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelmei.

(532)

76. fejezet.

A verembe szorult farkas.

— Nem ismerem azt a kőmives legényt és elég hiba a bejelentő hivatal részéről, hogy nevetem bevezetni elmulasztotta.

— Ugy tudom én a József-körúton nem régebben házat vásárolt?

— Igen.

— Azt mondják, ön különféle építkezési vállalatokból szerzte vagyonát?

— Igen.

— És nem volt kőmives segéd soha?

— S ha lettem volna? kérdé Góliát elvörösödve.

— Az egy cseppet sem szegény, tehát tessék a vizsgálat gyors befejezése érdekében őszintén és nyíltan felelni.

— Kérem, mondá Góliát és nagyot nyelt:

A főkapitány pedig kihuzta zsebből kis jegyzőkönyvét és írónal a következő jegyzeteket írta belé:

„Tenger Mihály, a „Hazai földhitelezés” ez idő szerinti igazgatója kőmives segéd volt és vagyonát állítólag építkezési vállalatokból nyerte.”

A rendőrtanácsos folytatta:

— Melyek voltak az ön építkezési vállalatok?

E kérdésre Góliát már a füle tövéig elvörösödött.

— Milliom kár! gondolta magában, ez az sranygalléros András sarokba szorít, a rendőrség többet tud, mint gondoltam, kár volt idejőnöm. No megállj Derecskey! Meglátsz te a szimatolásodért és titkos feljelentésedért azposon!...

— Nos? kérdé a rendőrtanácsos.

— Azt gondolom, tanácsos ur, akadozott Góliát, hogy ez most nem tartozik ide. Rákospalotai villámából az éjjel egy leányt hoztak el, kinek ott létéről tudomásom nem volt, a vizsgálatot ez irányban sziveskedjék kiterjeszteni.

— Bocsánat, én tudom a magam kötelességét, tessék arra felelni a mit kérdezek, felelte a tanácsos kemény visszautasító hangon, mire a főkapitány fejével helyesőleg bólintott.

(Folyt. köv.)

JOHANN MARIA FARINA

GEGENÜBER DEM RUDOLFSPLATZ.

Ezen cég kiváló gyártmányai az egyedüli valódi Ügyeljünk a pontos

kölniviz, kölniviz-szappan és puder minden jobb drogeriában, illatszer és gyógytárban kaphatók.

Minden hasonlónevű utánzatot utasítsunk vissza.

Főraktár Makón: **POPPER GYULA** drogeriájában.

Magyarországi képviselő: Holzer Emil Zoltán Budapest, VIII.

Értesítés! Az aratási és eséplési idényre palinkákat

minden minőségben, o'csó árakban a régi elismert jó hírnevű IRITZ cégnél a legmértányosabb árban szerezhető be. — Továbbá figyelemre méltó eredeti kőbányai gyári töltésű, legjobb minőségű

Kristály, Maláta és Duplamaláta sörök

szintén nálam szerezhető be a legolcsóbb árakban. Teljes tisztelettel IRITZ SÁMUEL ÖZV.

Zeitler Rudolf és társai gőzmalom és jéggyár részvénytársaság Makó.

Van szerencsénk a jégvásárló t. közönség szives tudomására hozni, hogy a jéggyártást és jégkihordást már megkezdtük és

KRISTÁLYTISZTA MŰJÉG

malmi irodánkban (36. telefonszám), megrendelhető. Kisebb mennyiségű jég a malomtelepen és városi lisztüzleteinkben kapható.

50 kilóig a jég ára 4 fillér, ezen fölül mennyiségénél 3 fill.

Legjobb elsőrendű kőbányai sörök.

Eredeti gyári töltésű, leggondosabban tisztán fejtve kisebb és nagyobb mennyiségben Iritz Sámuel özv. kőbányai sörfőraktárában szerezhető be a legelőnyösebb árak mellett.

Igyon magats
KAKUKFŰ KESERŰT!

1 INACT ÖZV. KORONA
6 KIS ÖZV. 5 KORONA

Készíti: Rankovszky J. család

A KAKUKFŰ GYOMORLIKÖR

nélkülözhetetlen ital gyomorbántalmaknál.

Kapható mindenütt.

Makón főraktár:
Sandor Zsigmond
gyógyszertárában.

Eckhardt Vilmos

kéthalmi (Földeák) gazdasága kisebb-nagyobb

parcellákban bérbeadó.

Értekezhetni lehet a tulajdonossal, vagy megbízottjával a helyszínen.

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

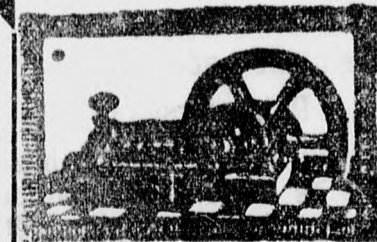
VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvrösség és mindenféle bőrtisztításihiány ellen

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjító szer.

Ára: Vilma krém 1 korona. Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjító 1 korona. Ezen piperszerek több kiállításos érmeikkel lettek kitüntetve.

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Körtiag” Diesel motorok

álló- és fekvő szerkezetben.

Szivógáz

és benzínmotorok. ::
Cséplőgarnitúrák benzin- és nyersolajkomobillal. Benzines magánjárók.

Meglepő újdonság!

Nyersolajmotorok

keresztfejvezetékekkel.

Gellért Ignác és Társa mérnöki iroda

Budapest, V. Köhary-utca 4. szám.

Saját érdekében körjeleni ajánlatot

Legmészebbmenő jóállás!

Kedvező fizetési feltételek!

Makulatur - papír

kiadóhivatalukban jutásos áron kapható.

Hogyan leszünk 100 osztendősök?

Válasz: Igyék naponta 2 – 3 palack

Szent István **dupla malátasört.**

Ez nemcsak a legélvezetesebb üdítő ital, de osodálatos gyógyhatása is van idegesség, étvágyhiány-, vérszegénység-, álmatlanság- és gyomorbajoknál; igen ajánlatos lábadozó betegeknek és szoptató nőknek is. Ezen világhírű sört a Kőbányai Polgári Serfőzde gyártja. Kapható kizárólag

IRITZ SAMUEL özv. cégnél.

MUSCHONG

BUZIÁS

gyógyfürdője

A magyar Nauheim

Temesmegye. Idény máj 15 – okt. 1. Természetes szénsavas-sósavas-rádiumforrásokkal. Elsőrangú gyógyhely páratlan hatással

Szívbántalmaknál
szívizom- és billentyűbajoknál, a vér- edények elmeszesedésénél, ideges szív- bántalmaknál, szívgyengeségnél,

Női bajoknál

idült lobok, izzadányok, méhbajoknál hószámvoroknál, továbbá a vér- meg- betegedéseinek, köszvény, rheuma, ideg- bántalmaknál (tabes),

Vese- és hólyag- bajoknál

idült veselob, hólyaghurut, prostabajok stb.

Természetes szénsavas-sósavas rádium- fürdők. Motorfürdők. Hidegvízgyógyintézet, vókura. Röntgen és Zanderintézet. — Di- étáskonyha. — Kitűnő ellátás. Mérsékelt árak. Hivat. fürdőorvos és igazgató főorvos:

Dr. Mahler Gyula

Fürdőorvosok: dr. Biasini Ferenc, dr. Porutiu Romulus, dr. Pataky Nándor, dr. Schopf József, dr. Sugár Rezső, dr. Glass Rezső, dr. Dian Miklós, dr. Borca Demeter, dr. Weisz Hermin.

Részletes prospektussal és fel- világosításokkal szívesen szolgál

a Fürdőigazgatóság,
Buziásfürdő.